

חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969
תוכן עניינים

6	בית דין לעבודה	סעיף 1
6	שופטים ונציגי ציבור	סעיף 2
6	הכשירות להיות שופט	סעיף 3
6	סייג למינוי שופט	סעיף 3א
6	מינוי שופטים	סעיף 4
6	נשיא בית הדין הארצי וסגנו	סעיף 5
6	נשיא בית הדין האזורי וסגנו	סעיף 6
6	שופט בפועל	סעיף 7
6	שופט עמית	סעיף 7א
7	מעמדו של שופט בית הדין	סעיף 8
7		סעיף 9
7	מינוי נציגי ציבור	סעיף 10
7	תקופת כהונה של נציגי ציבור	סעיף 11
7	תקנות לעניין מינוי נציגי ציבור וכהונתם	סעיף 11א
7	פרסום מינוי	סעיף 12
7	התפטרות נציג ציבור	סעיף 13
7	סיום משפטים	סעיף 14
8	בירור תלונות נגד נציגי ציבור והטלת אמצעי משמעת	סעיף 15
8	העברה או השעיה מכהונה של נציג ציבור	סעיף 15א
8	אי-תלות של נציגי ציבור	סעיף 16
8	ועדה מייעצת לעניין נציגי ציבור	סעיף 16א
9	מינוי רשם	סעיף 17
9	הרכב בית דין אזורי	סעיף 18
9	מותב בית הדין האזורי	סעיף 19
9	הרכב בית הדין הארצי	סעיף 20
10	מותב בית הדין הארצי	סעיף 21
10	העדר נציג ציבור	סעיף 22
10	מקום מושב ואיזור שיפוט	סעיף 23
10	סמכות בית-דין אזורי	סעיף 24
11	סמכות בית הדין הארצי	סעיף 25
11	ערעור לפני בית הדין הארצי	סעיף 26
12	סמכויות הרשם	סעיף 27
12	בוררות	סעיף 28
12	סמכות למתן סעד	סעיף 29
12	זכות התערבות בהליכים	סעיף 30
13	דיון מהיר	סעיף 31
13	ראיות	סעיף 32
13	סדרי-דין	סעיף 33
13	ייצוג	סעיף 34
13	פטור ממס בולים	סעיף 35
13	החלטת בית הדין	סעיף 36
14	הוצאה לפועל	סעיף 37
14	בזיון בית הדין	סעיף 38
14	תחולת הוראות	סעיף 39
14	טענת פסלות	סעיף 39א

14	משמר בתי המשפט	סעיף 39ב
14	תחילה	סעיף 40
14	הוראות מעבר	סעיף 41
14	דין המדינה	סעיף 42
14	ביצוע ותקנות	סעיף 43
15	תוספת ראשונה	
	תיקון חוק הביטוח הלאומי	סעיף 1
	תיקון חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה)	סעיף 2
	תיקון חוק שירות המדינה (גימלאות)	סעיף 3
	תיקון חוק שירות התעסוקה	סעיף 4
	תיקון חוק הגנת השכר	סעיף 5
	תיקון חוק ארגון הפיקוח על העבודה	סעיף 6
	תיקון חוק שעות עבודה ומנוחה	סעיף 7
	תיקון חוק שכר שווה לעובדת ולעובד	סעיף 8
	תיקון חוק הגימלאות לנפגעי ספר	סעיף 9
	תיקון חוק התגמולים לנפגעים בהצלת נפש	סעיף 10
	תיקון חוק חופשה שנתית	סעיף 11
	תיקון חוק שירותי הכבאות	סעיף 12
17	תוספת שניה	
18	תוספת שלישית	
		סעיף (1)
		סעיף (2)
		סעיף (3)
		סעיף (4)
		סעיף (5)
		סעיף (6)
		סעיף (7)
		סעיף (8)
19	תוספת רביעית	
		סעיף (1)
		סעיף (2)
		סעיף (3)
		סעיף (4)
		סעיף (5)
		סעיף (6)
		סעיף (7)
		סעיף (8)
		סעיף (9)
		סעיף (10)
		סעיף (11)
		סעיף (12)
		סעיף (13)
		סעיף (14)
		סעיף (15)
		סעיף (16)
20	תוספת חמישית	
		סעיף (1)
		סעיף (2)

- סעיף (3)
- סעיף (4)
- סעיף (5)
- סעיף (6)
- סעיף (7)
- סעיף (8)
- סעיף (9)
- סעיף (10)
- סעיף (11)
- סעיף (12)
- סעיף (13)
- סעיף (14)
- סעיף (15)
- סעיף (16)
- סעיף (17)
- סעיף (18)

1. בית דין לעבודה
בית דין לעבודה (להלן – בית הדין) יהיה של שתי ערכאות: בית דין אזורי ובית דין ארצי.
2. שופטים ונציגי
לבית הדין יתמנו שופטים ונציגי ציבור.
3. שופט ציבור
הכשירות להיות שופט
מי שכשיר להתמנות שופט בית משפט מחוזי, לפי חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – חוק בתי המשפט), כשיר להתמנות שופט בית הדין (להלן – שופט).
- 3א. סייג למינוי שופט
על מועמד להתמנות שופט בית הדין יחולו הוראות סעיף 7א לחוק בתי המשפט.
4. מינוי שופטים
(א) שופט יתמנה בידי נשיא המדינה לפי בחירה של הוועדה לבחירת שופטים לפי סעיף 4(ב) לחוק-יסוד: השפיטה, אלא שחברי הממשלה בוועדת הבחירה יהיו שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה.
(ב) שופט יצהיר הצהרת אמונים כאמור בסעיף 6 לחוק-יסוד: השפיטה.
5. נשיא בית הדין הארצי וסגנו
(א) בבית הדין הארצי יהיו נשיא וסגן נשיא שיתמנו בדרך שנקבעה למינוי שופט.
(ב) נתפנה מקומו של נשיא בית הדין הארצי וכל עוד הנשיא החדש לא התחיל לכהן, או נעדר הנשיא מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא תפקידו, ימלא סגן הנשיא את התפקידים המוטלים על הנשיא וישתמש בסמכויות הנתונות לו לפי כל חיקוק.
(ג) תקופת כהונתם של נשיא בית הדין הארצי וסגן נשיא בית הדין הארצי תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד.
(ד) (בוטל)
6. נשיא בית הדין האזורי וסגנו
(א) נשיאים וסגני נשיאים של בתי דין אזוריים יתמנו בידי שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה, בהסכמת נשיא בית הדין הארצי לעבודה, מקרב השופטים של בתי הדין האזוריים.
(ב) תקופת כהונתם של נשיאים וסגני נשיאים של בתי דין אזוריים תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד בבית דין אזורי.
(ג) לא יתמנה לנשיא בית דין אזורי או לסגן נשיא בית דין אזורי מי שלא יוכל לכהן בתפקיד זה במשך שלוש שנים לפחות עקב יציאתו לקצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1) לחוק בתי המשפט כפי שהוא מוחל בסעיף 8(ב).
7. שופט בפועל
שר המשפטים, בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה ובהסכמת נשיא בית הדין הארצי, רשאי למנות, בהסכמת המתמנה, שופט בית הדין הארצי לכהן בפועל כנשיא בית דין אזורי או כשופט בית דין אזורי, ושופט בית דין אזורי לכהן בפועל כשופט בית הדין הארצי; כהונה בפועל, ברציפות או לסירוגין, לא תארך יותר משנה אחת מתוך תקופה של שלוש שנים.
- 7א. שופט עמית
(א) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הכלכלה, ונשיא בית הדין הארצי לעבודה כאחד, רשאים למנות שופט בית דין אזורי שיצא לקצבה לפי סעיף 13(א)(1), (ב) או (ג) לחוק בתי המשפט לתפקיד של שופט עמית בבית דין אזורי, ואם יצא לקצבה לפי סעיף 13(ב)(3) לחוק האמור – אם הנסיבות שבשלן יצא לקצבה אינן מונעות ממנו לכהן כשופט עמית (בחוק זה – שופט עמית).
(ב) לא ימונה שופט כשופט עמית אלא אם כן חלפו 45 ימים מיום ששר המשפטים ונשיא בית הדין הארצי לעבודה הודיעו לוועדה לבחירת שופטים כאמור בסעיף 4 על הכוונה למנותו ושום חבר ועדה לא הגיש הסתייגות למינוי; הוגשה הסתייגות בתקופה האמורה, תדון בה הוועדה ותחליט אם לאשר את המינוי.

(ג) שופט עמית ימונה לתקופה שלא תעלה על ארבע שנים, ושר המשפטים ונשיא בית הדין הארצי לעבודה רשאים, לפי בחירת הוועדה לבחירת שופטים כאמור בסעיף 4, להאריך את מינויו לתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שנתיים, והכול ובלבד שלא יכהן כשופט עמית מי שגילו עולה על 75.

(ד) שופט עמית יראו אותו כשופט לכל דבר ועניין, ואולם יכול שיכהן במשרה חלקית.

(ה) מספר השופטים העמיתים שיכהנו לא יעלה על 15 אחוזים ממספר התקנים המאושים של שופטים בבתי הדין האזוריים לעבודה.

(א) על שופט יחולו הוראות סעיפים 5, 7 עד 14 לחוק-יסוד: השפיטה בשינוי זה: בסעיף 9(א) לחוק-יסוד: השפיטה, אחרי "אלא בהסכמת נשיא בית המשפט העליון" יקראו "ונשיא בית הדין הארצי".

(ב) סעיף 5, וסעיפים 11 עד 24 ו-46 לחוק בתי המשפט, יחולו בשינויים המחויבים על שופט בבית הדין.

9. (בוטל)

(א) נציגי הציבור בבית הדין יהיו נציגי עובדים ונציגי מעסיקים, שימנו שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה (בחוק זה – השרים) לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור, שמונתה לפי סעיף 16א.

(ב) כשיר להתמנות לנציג ציבור מי שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא בעל ניסיון של חמש שנים לפחות בתפקיד או בפעילות בתחום משפט העבודה, יחסי עבודה, רווחה, ביטחון סוציאלי, כלכלה או מינהל ציבורי, לרבות ניסיון בהוראה או במחקר בתחומים אלה במסגרת אקדמית;

(2) הוא לא הורשע בעבירה פלילית, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כנציג ציבור; לעניין זה, "הורשע", בעבירה פלילית – לרבות מי שבית המשפט קבע כי ביצע את העבירה;

(3) הוא לא הורשע בעבירת משמעת אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כנציג ציבור.

(ג) היו תלויים ועומדים נגד אדם הליכים בעבירות כאמור בסעיף קטן (ב)(2) או (3), רשאים השרים לדחות את החלטתם בעניין מינויו עד לסיום ההליכים נגדו; בסעיף זה, "הליכים" – החל בחקירה על פי דין.

(ד) במינוי נציגי ציבור, יפעלו השרים למתן ביטוי הולם, בנסיבות העניין, לייצוגן של אוכלוסיות שונות.

11. מינויו של נציג ציבור הוא לארבע שנים, אך מותר לחזור ולמנותו לתקופת כהונה נוספת אחת, ובלבד שלא יכהן כנציג ציבור מי שמלאו לו 75 שנים.

11א. השרים רשאים לקבוע, לאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר, הוראות נוספות בעניין מינוי של נציגי ציבור בבית הדין וכהונתם, לרבות בעניינים אלה:

(1) הליכי מיון למועמדים להתמנות לנציגי ציבור, וכן הכשרת נציגי ציבור מכהנים ובכלל זה השתלמויות שעליהם לעבור;

(2) אמות מידה לחידוש מינוי של נציג ציבור בתום תקופת כהונתו;

(3) פרסום הודעה לציבור בדבר הכוונה למנות נציג ציבור ובדבר הדרך להגשת מועמדות להתמנות לנציג ציבור.

12. נציג ציבור שמינויו פורסם ברשומות אין עוררין על מינויו.

13. נציג ציבור רשאי להתפטר מתפקידו במתן הודעה בכתב לשר המשפטים; כהונתו תופסק כתום שלושים יום מהגשת כתב ההתפטרות, אם לא הסכים שר המשפטים למועד קצר יותר.

14. נציג ציבור שהחל בדיון ותקופת מינויו לכהונה הסתיימה יהיה מוסמך לסיים את הדיון בתוך שישה חודשים מיום סיום הכהונה, אלא אם כן הוא הועבר או הושעה מכהונתו לפי סעיף 15(ה)(1)(ב) או (ז), או לפי סעיף 15א(א) או (ב).

- בירור תלונות נגד נציגי ציבור והטלת אמצעי משמעת
15. (א) תלונה נגד נציג ציבור בשל התנהגות שאינה הולמת את תפקידו או בשל הפרת כללי האתיקה לנציגי ציבור שנקבעו לפי סעיף קטן (ח), תוגש לוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור או לנשיא בית הדין הארצי שיעבירה לוועדה.
- (ב) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור תהיה אחראית לבירור תלונות שהוגשו לפי סעיף קטן (א); בירור תלונה יהיה בדרך שתיראה לוועדה המייעצת והיא לא תהיה קשורה להוראות שבסדרי הדין או בדיני הראיות, פרט לדינים בדבר ראיות חסויות.
- (ג) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור תיתן לנציג הציבור שהתלונה נוגעת אליו, הזדמנות להשמיע את דבריו לפניו, בהקדם האפשרי בנסיבות העניין.
- (ד) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור תעביר, בתום בירור תלונה, את ממצאיה והמלצותיה לשרים.
- (ה) (1) השרים רשאים, על יסוד המלצות הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור ולאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, לקבוע כי תלונה נגד נציג ציבור היא מוצדקת ולהטיל על נציג הציבור הנילון אחד מאמצעי משמעת אלה:
- (א) נזיפה;
- (ב) העברתו מכהונתו או אי-חידושה;
- (2) שר המשפטים יודיע בכתב למתלונן על ההחלטה לפי פסקה (1).
- (ו) מצאו השרים, על יסוד המלצות הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור ולאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, שהתלונה לא היתה מוצדקת, יודיע שר המשפטים על כך בכתב למתלונן.
- (ז) הוגשה תלונה נגד נציג ציבור, רשאים השרים, על יסוד המלצות הוועדה המייעצת ולאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, להשעותו מכהונתו עד למתן החלטה לפי סעיף זה בעניינו.
- (ח) נשיא בית הדין הארצי רשאי, לאחר התייעצות עם השרים, לקבוע כללי אתיקה לנציגי ציבור.
- (ט) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור רשאית, ביוזמתה, לפתוח בהליך בירור נגד נציג ציבור אם היה לה יסוד סביר להניח כי הוא נהג בדרך שאינה הולמת את תפקידו או הפר כלל מכללי האתיקה, כאמור בסעיף קטן (א), ויחולו על הליך הבירור כאמור הוראות סעיף זה החלות על בירור תלונה.
- 15א. (א) השרים יעבירו נציג ציבור מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו אם חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים למינוי.
- (ב) היו תלויים ועומדים נגד נציג הציבור הליכים בעבירות כאמור בסעיף 10(ב)(2) או (3), רשאים השרים להשעותו מכהונתו עד לסיום ההליכים נגדו; בסעיף זה, "הליכים" – החל בחקירה על פי דין.
- (ג) החלטת השרים בעניין העברה או השעיה מכהונה, לא תינתן אלא לאחר שניתנה לנציג הציבור הזדמנות להשמיע את דבריו לפני הוועדה המייעצת, והוועדה המייעצת המליצה על העברתו או השעייתו מכהונה.
16. (א) אין על נציג ציבור מרות בעניני שפיטה, אלא מרותו של הדין.
- (ב) בפעולתו בבית הדין יפעל נציג ציבור לפי מצפונו ולא יראה עצמו חייב בנאמנות לארגון שבהתייעצות עמו נתמנה או לציבור שהוא מייצג.
- 16א. (א) השרים ימנו ועדה לעניין נציגי ציבור (בחוק זה – ועדה מייעצת לעניין נציגי ציבור), ואלה תפקידיה:
- (1) לייצג לשרים בעניין מינויים של נציגי ציבור, כאמור בסעיף 10(א);
- (2) לברר תלונות וכן לנקוט ביוזמתה בהליך בירור נגד נציגי ציבור ולהמליץ לשרים בעניינם, כאמור בסעיף 15;
- (3) להמליץ לשרים בעניין העברה או השעיה מכהונה לפי סעיף 15א.
- (ב) הרכב הוועדה לעניין נציגי ציבור יהיה כמפורט להלן:

- (1) שופט בדימוס של בית הדין הארצי או של בית דין אזורי, שיקבע נשיא בית הדין הארצי, והוא יהיה היושב ראש ;
- (2) נציג שר המשפטים, מבין עובדי משרדו ;
- (3) נציג שר התעשייה המסחר והתעסוקה, מבין עובדי משרדו ;
- (4) נציג ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ;
- (5) נציג ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר.

מינוי רשם	17.	(א)	נשיא בית הדין הארצי, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה ובאישור שר המשפטים, רשאי למנות שופט בית דין אזורי או אדם הכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום להיות רשם של בית-דין.
		(ב)	רשם שמינויו פורסם ברשומות, אין עוררין על מינויו.
		(ג)	סעיפים 21א עד 21ח לחוק בתי המשפט יחולו על רשם, בשינויים המחויבים.
הרכב אזורי	18.	(א)	בית דין אזורי ידון בשלושה, שהם השופט – והוא יהיה אב בית הדין – ושני נציגי ציבור, האחד מנציגי העובדים והאחד מנציגי המעסיקים.
		(ב)	על אף הוראות סעיף קטן (א), בהתקיים האמור בפסקאות (1) או (2), ידון בית הדין האזורי לפני השופט כדן יחיד, בכפוף לאמור באותן פסקאות :
		(1)	בהליך המנוי בתוספת השלישית ; ואולם רשאי נשיא בית דין אזורי להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, כי הדיון בו יתקיים בהרכב כאמור בסעיף קטן (א) ;
		(2)	אם שופט של בית דין אזורי החליט על כך בהחלטה מנומקת, על פי בקשת אחד הצדדים, ולאחר שנתן לצדדים האחרים בהליך הזדמנות להשמיע את דבריהם בפניו ; ואולם לא יחליט שופט של בית דין אזורי כאמור, בעניין תובענה לפי סעיף 24(א)(2) או (4).
		(ג)	ההחלטה בדבר הרכב בית הדין תינתן לפני שנקבע מותב בית הדין, ואין אחריה ולא כלום.
		(1ג)	(בוטל)
		(ד)	בהליכים שבית הדין דן בהם בשלושה, יהיו לשופט לבדו הסמכויות המנויות בתוספת הרביעית.
		(ה)	השרים, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי ועם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאים, בצו, לשנות את התוספת השלישית, ובלבד שלא תכלול הליכים לפי סעיף 24(א)(2) או (4).
		(ו)	שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית.
		(ז)	בצו כאמור בסעיפים קטנים (ה) או (ו) ניתן לקבוע כי השינוי האמור בצו יחול גם לעניין הליכים תלויים ועומדים.
מותב אזורי	19.		מותב של בית דין אזורי ייקבע על ידי שופט אותו בית דין, ואם היו בו יותר משופט אחד – על ידי נשיא בית הדין האזורי או סגנו, ויכול שייקבע לתקופה מסויימת או לדיון בענין פלוני, או לדיון בענינים שבתחום ענף עבודה או מקצוע פלוני ; מותב שנקבע לתקופה מסויימת והתחיל בדיון יהיה מוסמך לסיימו גם לאחר תום אותה תקופה.
הרכב ארצי	20.	(א)	בית הדין הארצי ידון בחמישה, שהם שלושה שופטים ושני נציגי ציבור, נציג עובדים ונציג מעסיקים ; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים ולפני שני נציגי ציבור, נציג עובדים ונציג מעסיקים, או ארבעה נציגי ציבור, שני נציגי עובדים ושני נציגי מעסיקים, אם מצא כי מפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של שאלה משפטית שעולה באותו עניין, יש מקום לדיון לפני הרכב מורחב כאמור.
		(1א)	על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(1) בערעור על פסק דין בהליך המנוי בתוספת השלישית ידון בית הדין הארצי בשלושה שופטים בלבד; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים בהרכב כאמור בסעיף קטן (א) או לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים;

(2) בערעור על פסק דין של בית דין אזורי לפי סעיף 24(ב) ידון בית הדין הארצי בשלושה שופטים בלבד; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים;

(3) בעניינים שהוא דן בהם לפי סעיף 125(1) ידון בית הדין בשבעה שהם שלושה שופטים, שני נציגי עובדים ושני נציגי מעסיקים; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים ולפני ארבעה נציגי ציבור, שני נציגי עובדים ושני נציגי מעסיקים, אם מצא כי מפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של שאלה משפטית שעולה באותו עניין, יש מקום לדיון לפני הרכב מורחב כאמור.

(ב) בבית הדין הארצי יהיו לאב בית הדין או לשופט שהוא מינה לכך הסמכויות המנויות בתוספת הרביעית.

21. מותב של בית הדין הארצי ייקבע על ידי נשיא בית הדין; אב בית הדין יהיה מי שיושב בדיון, שהוא הראשון מבין אלה:

- (1) נשיא בית הדין;
- (2) סגן נשיא בית הדין;
- (3) נשיא לשעבר של בית הדין, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדיון – הוותיק שביניהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
- (4) סגן לשעבר לנשיא בית הדין, ואם כמה סגנים לשעבר יושבים בדיון – הוותיק שביניהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
- (5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

22. (א) נציג ציבור שהוזמן ולא בא, רשאי בית הדין, מנימוקים שיירשמו, לקיים את הדיון ללא השתתפותו, והוא רשאי, בשים לב לשלב שבו נמצא הדיון, להורות על הפסקת השתתפותו של אותו נציג ציבור באותו הליך ולקבוע כי יש להמשיך את ההליך עם נציג ציבור אחר.

(ב) נשאר המותב במספר זוגי והיו הדעות שקולות, תכריע דעתו של אב בית הדין.

23. שר המשפטים לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה יקים בצו את בתי הדין האזוריים ויקבע בו את מקום מושבם, אזור שיפוטם ומספר השופטים בכל אחד מהם; סעיפים 34 ו-36 לחוק בתי המשפט, יחולו על בית דין אזורי בשינויים המחוייבים.

24. (א) לבית דין אזורי תהא סמכות ייחודית לדון –

(1) בתובענות בין עובד או חליפו למעסיק או חליפו שעילתן ביחסי עבודה, לרבות השאלה בדבר עצם קיום יחסי עבודה ולמעט תובענה שעילתה בפקודת הנזיקין [נוסח חדש];

(א1) בתובענה שעילתה במשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה ליצירת יחסי עבודה, בתובענה שעילתה בחוזה כאמור לפני שנוצרו יחסי עבודה או לאחר שנסתיימו יחסים כאמור, או בתובענה שעילתה בקבלת אדם לעבודה או באי-קבלתו;

(ב1) תובענה שעילתה בסעיפים 29, 31, 62 או 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] בקשר לסכסוך עבודה;

(ג1) תובענה שבין מעסיק לעובדיו, בקשר לסכסוך עבודה, שעילתה בסעיפים 16 או 17 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969;

(ד1) בתובענה של עובד או נציג ארגון עובדים נגד מעסיק או נושא משרה אצלו, או של מעסיק או נושא משרה אצלו נגד עובד או נציג ארגון

מותב בית הדין הארצי

העדר נציג ציבור

מקום מושב ואיזור שיפוט

סמכות בית-דין אזורי

עובדים, בקשר ליחסי עבודה, שעילתה עוולה אזרחית לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965; לענין זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, ממונה על העובד ופקיד האחראי מטעם התאגיד על תחום זכויות עובדים;

(2) בתובענה בין מי שיכולים להיות צדדים להסכם קיבוצי מיוחד כמשמעותו בחוק ההסכמים הקיבוציים, תשי"ז-1957 (להלן – חוק הסכמים קיבוציים), בענין קיומו, תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של הסכם קיבוצי, או הסדר קיבוצי אחר, או בכל ענין אחר הנובע מהם או בענין תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של כל דין;

(3) תובענות של חברים או חליפיהם או של מעסיקים או חליפיהם נגד קופות גמל, כמשמעותן בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, או תובענות של קופות הגמל נגד חבריהן או חליפיהם או נגד מעסיקים או חליפיהם, הכל אם התובענות נובעות מהחברות בקופות או מחבותם של מעסיקים לקופות, לפי הענין, וכן כל תובענה לקצבה הנובעת מיחסי עבודה;

(4) תובענות שבין עובד לארגון עובדים הקשורות בחברות או בתחום פעילותו של הארגון בעניני עבודה;

(5) בכל ענין שמוענקת לבית הדין האזורי סמכות בו על פי התיקונים לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968, ולחוקים אחרים, כמפורט בתוספת הראשונה, או בכל חוק אחר.

(1א) האמור בסעיף קטן (א) אינו בא לגרוע מהוראת כל דין לענין השיפוט בהליכי פשיטת רגל, פירוק חברה או פירוק אגודה שיתופית.

(ב) לבית דין אזורי תהא הסמכות לדון בעבירות על החיקוקים המפורשים בתוספת השניה והתקנות על פיהן; שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה רשאים, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לתקן בצו את התוספת השניה, להוסיף עליה ולגרוע ממנה; בהליכים לפי סעיף קטן זה ידון שופט יחיד ויחולו סדרי הדין ודיני הראיות החלים בהליכים פליליים בבתי המשפט.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)(2), רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו, על פי בקשה של בעל דין או של היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה לפני תחילת הדיון או במהלכו, להורות שדיון בתובענה לפי הסעיף הקטן האמור, שהוא בעל חשיבות, דחיפות או רגישות מיוחדת, יתקיים בבית הדין הארצי.

לבית הדין הארצי תהא הסמכות הייחודית לדון –

25. סמכות בית הדין הארצי

(1) בתובענה בין מי שיכולים להיות צדדים להסכם קיבוצי כללי כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים בענין קיומו, תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של הסכם קיבוצי, או הסדר קיבוצי אחר, או בכל ענין אחר הנובע מהם, או בענין תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של כל דין;

(2) בתובענות בין ארגון עובדים לארגון עובדים אחר ותובענות בין ארגון מעבידים לארגון מעבידים אחר, הכל אם התובענות נובעות מענינים שביחסי עבודה.

(א) פסק דין של בית דין אזורי לפי סעיף 24(א) ניתן לערער לפני בית הדין הארצי; כל החלטה אחרת של בית דין אזורי ניתנת לערער אם נתקבלה רשות לכך מנשיא בית הדין הארצי או סגנו או שופט של בית הדין הארצי שנתמנה לכך על-ידי הנשיא; רשות כאמור בסעיף קטן זה, לגבי החלטה אחרת, תינתן אם שוכנע בית הדין כי אם הערעור על ההחלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מיידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה.

26. ערעור לפני בית הדין הארצי

(1א) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא תינתן רשות ערעור על סוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; נקבע סוג החלטה בצו כאמור, יחול הצו על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו.

(ב) פסק דין של בית דין אזורי לפי סעיף 24(ב) ניתן לערעור לפני בית הדין הארצי; בערעור כאמור ידון בית הדין הארצי בשלושה שופטים בלבד, ויחולו בו סדרי הדין ודיני הראיות החלים בערעורים פליליים בבית משפט.

(ג) פסק דין בערעור לפי סעיף קטן (ב) דינו לענין ערעור נוסף כדין פסק דין של בית משפט מחוזי בערעור פלילי.

(א) 27. סמכויותיו ותפקידיו של הרשם וערעור על החלטותיו יהיו בהתאם לסעיפים 86, 87, 88, 89, 90(1) עד 90(11), 91, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 105א ו-105ג לחוק בתי המשפט, בתיאומים ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

(1) (ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) תהיה גם לרשם הסמכות הנתונה לבית דין אזורי בתובענות לשכר עבודה כמשמעותו בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, בתובענות לקצבה כמשמעותה בחוק האמור, למעט תובענות שענינן עצם הזכויות לקצבה, וכן בכל תובענה כספית אחרת שבין עובד למעסיקו שעניינה הזכויות שהעובד זכאי להן עקב עבודתו, לפי חוק, הסכם קיבוצי, או לפי צו הרחבה כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, המנויים בתוספת החמישית, ובלבד ששכום התובענה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים, והחלטת בית הדין האזורי בערעור על החלטת הרשם לפי סעיף קטן זה תהיה נתונה לערעור נוסף ברשות לפני בית הדין הארצי בשאלה משפטית; הרשות יכול שתיתן בגוף החלטת בית הדין האזורי או מאת נשיא בית הדין הארצי או סגנו;

(2) רשם בית דין אזורי רשאי לתת צו המחייב מעסיק למסור לעובד מסמכים שחובה על מעסיק להנפיק על פי חוק.

(1ב) שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאים בצו להגדיל את הסכום הנקוב בסעיף קטן (ב); תובענה לשכר עבודה או לקצבה או תובענה כספית אחרת כמשמעותה בסעיף קטן (ב) שהגדלת הסכום כאמור הוסיפה לסמכותו של רשם, וערב תחילתו של הצו היתה תלויה ועומדת לפני בית דין אזורי לעבודה, ולא החלו בשמיעת עדים, רשאי שופט של בית הדין להעבירה לדיון לפני רשם.

(2ב) תובענה לשכר עבודה הכוללת פיצוי הלנת שכר כמשמעותו בסעיף 17 לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, וכן תובענה לקצבה הכוללת פיצוי הלנת קצבה כמשמעותו בסעיף 16(ג) לחוק האמור, יראו לענין הסכום הנקוב בסעיף קטן (ב) כאילו לא כלול בה פיצוי כאמור.

(3ב) שר המשפטים רשאי, בצו, בהסכמת שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת החמישית.

(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לקבוע בתקנות סמכויות ששופט בית דין אזורי יהיה רשאי להעביר לרשם; תקנות המסמיכות רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג טעונות את אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

28. שום דבר בחוק זה לא יתפרש כאילו הוא בא למנוע מסירת ענין פלוני לבוררות; אולם אם נושא הבוררות היחיד היה ענין שיש בו לבית הדין סמכות ייחודית, יהיו לבית הדין סמכויות בית המשפט בבוררות וכן תהא לבית הדין סמכות ייחודית לדון בתובענה שעילתה בפסק של בוררות כאמור.

(א) 29. בית דין אזורי, או בית הדין הארצי כשאינו דן בערעור, מוסמכים ליתן כל סעד שבית משפט מחוזי מוסמך לתת, ובתחום סמכותם כוחם ככוחו של בית המשפט המחוזי.

(ב) בית הדין הארצי הדן בערעור מוסמך לתת כל סעד שבית המשפט העליון כבית משפט לערעורים מוסמך לתת, ובתחום סמכותו כוחו ככוחו של בית המשפט העליון.

(א) 30. ראה היועץ המשפטי לממשלה, שבהליך פלוני שלפני בית הדין כרוכים או נפגעים, או עלולים להיות כרוכים או נפגעים, זכות של מדינת ישראל, או זכות

סמכויות הרשם

בוררות

סמכות למתן סעד

זכות התערבות בהליכים

ציבורית או ענין ציבורי, רשאי הוא, לפי ראיות עיניו, להתייבב באותו הליך ולהשמיע דברו, או להסמיך במיוחד את נציגו לעשות זאת מטעמו.

(ב) ארגון עובדים או ארגון מעבידים שהוא צד להסכם קיבוצי רשאי להתייבב בכל הליך שלפני בית-הדין שבו נתון אותו הסכם קיבוצי לפירוש, ולהשמיע בו את טענותיו.

(א) 31. בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) או (3) לתשלום סכום שלא יעלה על הסכום שקבעו שר התעשייה המסחר והתעסוקה ושר המשפטים ידון בית דין אזורי בדרך של דיון מהיר על-פי הוראות סעיף זה; הסכום האמור ייקבע על-ידי השרים בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(ב) בדיון מהיר לא יהיה בית הדין כפוף לסדרי הדין, והוא יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

(ג) בדיון מהיר תהיה לבית הדין האזורי סמכות לפסוק לדין או בהסכמת בעלי הדין – לפשרה.

(ד) פסק דין של בית דין אזורי בדיון מהיר אינו נתון לערעור, אלא אם כן נשיא בית הדין הארצי או סגנו או שופט של בית הדין הארצי שנתמנה לכך על-ידי הנשיא נתנו לכך רשות.

(ה) בית דין אזורי רשאי, בין מיזמתו ובין לבקשת צד, להפסיק את הדיון המהיר מבלי לפסוק בו, אם מצא כי נושא הדיון, הבעיות השנויות במחלוקת, או היקף הראיות הדרושות לבירור הענין אינן מאפשרות דיון מהיר או שמן הצדק להפסיק את הדיון המהיר מבלי לפסוק בו. הופסק הדיון המהיר כאמור – ימשיך בית הדין האזורי לדון בתובענה בדרך הרגילה.

(ו) בית דין אזורי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר את הדיון בתובענה כאמור בסעיף קטן (א) לבורר שהסכים לדון בענין בלי לקבל שכר; שופט או נשיא בית דין אזורי או סגנו, או רשם, הכל לפי הענין, רשאים לעשות כן אף בטרם החל הדיון לפני בית הדין האזורי; הוראות חוק הבוררות, התשכ"ח-1968, למעט סעיפים 23 עד 29 ו-31 עד 35 יחולו על בוררות לפי סעיף זה, ככל שהן נוגעות לענין, אולם –

(1) כל מקום שנאמר בו "בית המשפט" ייקרא כאילו נאמר "בית דין אזורי לעבודה";

(2) דין פסק בורר לפי סעיף קטן זה, פרט לערעור, כדין פסק דין של בית דין אזורי.

(ז) (בוטל)

(ח) לענין סעיף זה, "בית דין אזורי" – לרבות רשם של בית הדין בענין שבתחום סמכותו.

32. בית הדין לא יהיה קשור בדיני הראיות אלא בדיון על פי סעיפים 24(ב) ו-26(ב).

33. בכל ענין של סדר דין שאין עליו הוראה בחוק זה או בתקנות לפיו, ינהג בית הדין בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית משפט צדק.

34. בבית הדין רשאי בעל דין להיות מיוצג על ידי מי שקבע לכך ארגון העובדים או מעבידים שהמיוצג חבר בו; הייצוג יהיה על פי הרשאה מיוחדת בלבד, ואולם הודעה של המיוצג שנרשמה בפרוטוקול, והאומרת שהוא חבר בארגון עובדים או מעבידים, לפי הענין, והוא מסכים להיות מיוצג על ידי מי שקבע לכך הארגון, דינה – לענין סעיף זה, כדין הרשאה מיוחדת.

35. הרשאה, הן לעורך-דין והן לאדם אחר, לייצג בעל-דין בהליך לפני בית הדין – פטורה ממש בולים ומכל תשלום חובה אחר.

36. החלטה של בית הדין, ופסק הדין בכלל זה, תינתן בכתב בידי כל אחד מחברי המותב שישבו לדין, ובדן יחיד – בידי השופט שישב לדין.

דיון מהיר

ראיות

סדרי-דין

ייצוג

פטור ממש בולים

החלטת בית הדין

37. הוצאה לפועל פסק דין של בית הדין דינו בכל הנוגע להוצאה לפועל כדין פסק דין של בית משפט, והוראות חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967, והתקנות לפיו, יחולו בשינויים המחוייבים.
38. בזיון בית הדין לשופט יהיו כל הסמכויות על פי סעיפים 5 עד 8 לפקודת בזיון בית המשפט בשינויים המחוייבים, ולענין סעיף 8 לפקודה יהיו לבית הדין הארצי, במושב של שלושה שופטים, הסמכויות של בית המשפט העליון.
39. תחולת הוראות סעיפים 68 עד 81, 82(ב) ו-82א לחוק בתי המשפט ותקנות שהותקנו לפי סעיף 73 לחוק האמור, יחולו על בית הדין בשינויים המחוייבים, אלא שסמכות נשיא בית המשפט העליון לפי הסעיפים האמורים, למעט הסמכות לפי סעיף 72, תהיה מסורה לנשיא בית הדין הארצי, ולענין סעיף 77 לאותו חוק יהיה בית הדין מוסמך לדון רק בתובענות שבתחום סמכותו העניינית.
- 39א. הוראת סעיף 77א לחוק בתי המשפט תחול בשינויים המחוייבים על השופטים, הרשמים ונציגי הציבור של בית הדין; ערעור כאמור בסעיף 77א(ג) יהיה לפני בית הדין הארצי, וידון בו נשיא בית הדין הארצי, או מותב של שופטי בית הדין הארצי, או שופט אחד, הכל כפי שיקבע הנשיא.
- 39ב. איש משמר בתי המשפט ימלא את תפקידי משמר בתי המשפט לפי פרק ג' לחוק בתי המשפט גם לגבי בית הדין, ויהיו נתונות לו לשם כך הסמכויות לפי הפרק האמור, בשינויים המחוייבים.
40. תחילתו של חוק זה היא ביום י"ח באלול תשכ"ט (1 בספטמבר 1969).
41. הליכים שערב תחילתו של חוק זה היו תלויים ועומדים לפני בית משפט, בית הדין לביטוח לאומי, או רשות אחרת שבית הדין בא במקומה מכוח התיקונים שבתוספת הראשונה, ינהגו בהם כאילו לא נכנס חוק זה לתקפו.
42. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל מעסיק אחר ובית הדין רשאי ליתן סעד נגד המדינה גם בדרך צו מניעה או ביצוע בעין.
43. (א) שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
(ב) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, להתקין תקנות בדבר סדר הדין בבית הדין, לרבות תקנות בדבר ערעורים וכן תקנות בדבר –
- (1) מועדים לשיבות הרגילות של בית הדין;
 - (2) פרסום פסקי דין;
 - (3) אגרות בית דין ופטור מהן;
 - (4) הטלת הוצאות משפט, הערכתן וקביעת שכר טרחה של עורכי הדין ששופט או רשם רשאים להקציב להם בעד פעולותיהם לפני בית הדין;
 - (5) סעד משפטי;
 - (6) תשלום לנציגי ציבור;
 - (7) דמי נסיעה, אוכל ולינה ושכר בטלה של עדים.
 - (8) הארכת מועדים לעשיית דבר שבסדרי דין או שבנוהג, אף אם נקבעו בחיקוק.
 - (9) קביעת שיעורי התשלומים שרשאי בית דין או רשם לחייב בהם בעל דין בהליך אזרחי עבור רישום פרוטוקול הדיון, בין ידנית ובין במכשיר הקלטה או באמצעים אחרים (להלן – התשלומים), לרבות –
- (1) סוגי ההליכים בהם ניתן להטיל את התשלומים;
 - (2) דרכי גביית התשלומים;
 - (3) מועדי הטלתם של התשלומים, תוך מתן אפשרות להטילם לפני ההליך, במהלכו או עם סיומו וכן לשנות עם סיום ההליך החלטה שניתנה קודם לכן לענין זה;
 - (4) התחשבות ביכולתו הכספית של בעל הדין;

- (10) קביעת אגרה מיוחדת שתיועד למימון רישום פרוטוקולים כאמור בפסקה (9), ותשולם על-ידי בעל דין בדרך שתיקבע בתקנות.
- (11) בית הדין שתהא נתונה לו הסמכות המקומית לדון בבקשה בעניין פרסום שם חשוד לפי סעיף 70(ד2)(א), (ה) או (ה1) לחוק בתי המשפט, לרבות בקשה כאמור המוגשת לאחר שעות העבודה הרגילות של בית הדין, על אף האמור בסעיף 70א(א) ו-(ב) לחוק בתי המשפט.
- (ג) תקנות לפי סעיף קטן (ב)(9) עד (11) טעונות אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

תוספת ראשונה

(סעיף 24(א)(5))

1. תיקון חוק הביטוח הלאומי
בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968 –
- (1) בסעיף 1 במקום ההגדרה "בית הדין לביטוח לאומי" קרי "בית הדין לעבודה – כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (2) בכל מקום שמדובר בו ב"בית דין" קרי "בית הדין לעבודה";
- (3) בכל מקום שמדובר בו ב"בית דין מקומי" קרי "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (4) בסעיף 127, בסעיף קטן (א), במקום "לפני בית המשפט ובבקשה לצו תשלום בנוגע לקצבה לפני הממונה על גביית השכר, כמשמעותו בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958" יבוא "לפני בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (5) בסעיף 127, סעיף קטן (ב), במקום "בית משפט או בפני הממונה" יבוא "בית הדין האזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (6) סעיפים 224 עד 229 ו-233 עד 238 – בטלים;
- (7) במקום סעיף 232 יבוא:
- "השתתפות בתקציב בית הדין לעבודה 232. המוסד לביטוח לאומי ישתתף בתקציב בית הדין לעבודה על ידי ניכוי מהקצבת האוצר האמורה בסעיף 217 בשיעור שיקבעו שרי האוצר, המשפטים והעבודה, לאחר התייעצות עם המוסד";
- (8) בסעיף 243, במקום "223, 225, 227(ב) ו-229" יבוא "ו-223".
2. תיקון חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תש"ט-1949 –
- (1) סעיף 22 – בטל;
- (2) בסעיף 23, בסעיף קטן (א), במקום "ועדת ערעור" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן – בית דין אזורי)";
- (3) בסעיף 23, בסעיף קטן (ג), במקום "ועדת ערעור" יבוא "בית דין אזורי";
- (4) בסעיף 23, בסעיף קטן (ד), במקום "ועדת ערעור צריכה" יבוא "בית דין אזורי צריך";
- (5) בסעיף 24, במקום "ועדת ערעור רשאית" יבוא "בית דין אזורי רשאי";
- (6) בסעיף 25, בסעיף קטן (א), יימחקו המלים "ולכל ועדת ערעור";
- (7) בסעיף 25, בסעיף קטן (ג), יימחקו המלים "או לוועדת ערעור";
- (8) בסעיף 26, בסעיף קטן (א), יימחקו המלים "ולוועדת הערעור";
- (9) בסעיף 26, בסעיף קטן (ב), יימחקו המלים "וועדת ערעור";
- (10) בסעיף 26, בסעיף קטן (ג) ובסעיף קטן (ד), יימחקו המלים "וכל ועדת ערעור" בכל מקום שהן;

(11) בסעיפים 27, 28 ו-29, במקום המלים "ועדת ערעור" בכל מקום שהן יבוא "בית דין אזורי";

(12) בסעיף 42, בסעיף קטן (ה), יימחקו המלים "או של ועדת ערעור";

(13) בסעיף 42, בסעיף קטן (ו), במקום "של ועדת ערעור" יבוא "של בית דין אזורי בערעור לפי חוק זה".

בחוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955 –

3. תיקון חוק שירות המדינה (גימלאות)

(1) סעיף 7 – בטל;

(2) בסעיף 8 יימחקו המלים "לועדת ערעור";

(3) בסעיף 36, בסעיף קטן (א), במקום "ועדת ערעור (להלן – הועדה)" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן – בית דין אזורי)";

(4) בסעיף 36, בסעיף קטן (ב), יימחקו המלים "סדרי הגשתו וסדרי הדין בערעור";

(5) בסעיף 36, סעיפים קטנים (ג), (ה) ו-(ו) – בטלים;

(6) בסעיף 36, בסעיף קטן (ד), במקום "הועדה רשאית" יבוא "בית הדין האזורי רשאי";

(7) סעיף 37 – בטל;

(8) בסעיף 38, במקום "סעיפים 36 או 37" יבוא "סעיף 36" ובמקום "שהועדה תורה" יבוא "שבית הדין האזורי יורה";

(9) בסעיף 42, בסעיף קטן (ג), במקום "סעיפים 36 או 37" יבוא "סעיף 36";

(10) סעיף 56 – בטל.

בחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959 –

4. תיקון חוק שירות התעסוקה

(1) בסעיף 35, במקום הסיפה המתחילה במלים "לבקש את הכרעת שר העבודה" יבוא "לבקש את הכרעת בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן – בית דין אזורי)";

(2) בסעיף 43, במקום הסיפה המתחילה במלים "לפני ועדת עררים עליונה" יבוא "לפני בית דין אזורי, הכל במועדים שייקבעו בתקנות; דרכי הערר בפני ועדת הערר ייקבעו בתקנות".

בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 –

5. תיקון חוק הגנת השכר

(א1) סעיף 16 – בטל;

(2) בסעיף 17א, במקום "לבית המשפט או לממונה על גביית השכר" יבוא "לבית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן – בית דין אזורי)", ובמקום "בית המשפט או הממונה" יבוא "בית הדין האזורי";

(3) בסעיף 18, במקום "בית משפט וממונה על גביית שכר רשאים" יבוא "בית דין אזורי רשאי", במקום "נוכחו" יבוא "נוכח" ובמקום "בית המשפט או הממונה על גביית השכר, לפי הענין," יבוא "בית הדין האזורי";

(4) סעיף 19 – בטל;

(5) בסעיף 19א, בסעיף קטן (א), יימחקו המלים "לענין סעיף 19", וסעיף קטן (ב) – בטל;

(6) סעיפים 20, 21, 22א, 23 ו-29 – בטלים;

(7) בסעיף 31 תימחק הסיפה המתחילה במלים "וכן רשאי הוא בהתייעצות עם שר המשפטים להתקין תקנות".

(1) בסעיף 14א (א) במקום "אך רשאי ממונה על גביית השכר" יבוא "אך רשאי בית הדין האזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969" ובמקום

"שנקבע על ידי הממונה על גביית השכר" יבוא "שנקבע על ידי בית הדין האזורי";

(א5) בסעיף 19 סעיף קטן (ב) – בטל;

6.	תיקון חוק ארגון הפיקוח על העבודה	בסעיף 7 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, בסעיף קטן (א), במקום "שופט בית משפט מחוזי על פי בקשה בדרך המרצה" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, על פי בקשה".
7.	תיקון חוק שעות עבודה ומנוחה	בסעיף 30(ב) לחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951, במקום הסיפה המתחילה במלים "לבקש את הכרעת שר העבודה" יבוא "לבקש את הכרעת בית הדין לעבודה, כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969; בית הדין יתן לועד העובדים הזדמנות להשמיע את דברו בדרך שיורה אף אם לא הועד הוא שביקש את ההכרעה".
8.	תיקון חוק שכר שווה לעובדת ולעובד	בחוק שכר שווה לעובדת ולעובד, תשכ"ד-1964 –
9.	תיקון חוק הגימלאות לנפגעי ספר	בסעיף 2, בסעיף קטן (א), במקום הסיפה המתחילה במלים "לבקש את הכרעת הממונה על גביית השכר" יבוא "לבקש את הכרעת בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969" (להלן – "בית דין אזורי");
		בסעיף 2, בסעיף קטן (ב), במקום "שר העבודה רשאי, לאחר התייעצות עם שר המשפטים" יבוא "שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר העבודה" ובמקום "הממונה על גביית השכר" יבוא "בית דין אזורי";
		בסעיף 3, במקום "הממונה על גביית השכר" ו"הממונה" יבוא "בית הדין האזורי".
10.	תיקון חוק הגימלאות לנפגעי ספר	בסעיף 10 לחוק הגימלאות לנפגעי ספר, תשי"ז-1956 –
		במקום "בית הדין לביטוח לאומי המוקם לפי חוק הביטוח הלאומי" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית דין לעבודה, תשכ"ט-1969";
		במקום "הסעיפים 105, 106, 107, 108 ו-111 לחוק הביטוח הלאומי והתקנות לפיהם" יבוא "והסעיף 231 לחוק הביטוח הלאומי והתקנות לפיו".
11.	תיקון חוק חופשה שנתית	במקום סעיף 6 לחוק התגמולים לנפגעים בהצלת נפש, תשכ"ה-1965 יבוא: "סמכות בית דין לעבודה 6. הסמכות הייחודית לדון ולפסוק בכל תביעה לגימלה לפי חוק זה תהא בידי בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969".
12.	תיקון חוק שירותי הכבאות	בסעיף 14(ב) לחוק חופשה שנתית, תשי"א-1951, במקום הסיפה המתחילה במלים "יכריע שר העבודה הכרעה סופית" יבוא "יכריע בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969".
		בחוק שירותי הכבאות, תשי"ט-1959 –
		בסעיף 29, במקום "בית הדין לביטוח לאומי שהוקם לפי חוק הביטוח הלאומי" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969", ובמקום כותרת השוליים יבוא "סמכות בית הדין לעבודה";
		בסעיף 30, במקום כותרת השוליים יבוא "ייצוג בפני בית הדין לעבודה".

תוספת שניה

(סעיף 24(ב))

פקודת מחלקת העבודה, 1943

פקודת תאונות ומחלות משלוח יד (הודעה), 1945

פקודת הבטיחות בעבודה, 1946

חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תשי"ט-1949

חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951

חוק חופשה שנתית, תשי"א-1951

חוק איסור אפיית לילה, תשי"א-1951
 חוק חמרי נפץ, תשי"ד-1954
 חוק החניכות, תשי"ג-1953
 חוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953
 חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954
 חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954
 חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958
 חוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959
 חוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959
 חוק שירות עבודה בשעת חירום, תשכ"ז-1967
 חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968
 תקנות המלאכות והתעשיות (הסדרתן) (נפט) – 1934
 חוק מס מקביל, תשל"ג-1973
 חוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957
 חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987
 חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988
 חוק עובדים זרים (העסקה שלא כדין), התשנ"א-1991
 חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994
 סימן א' לפרק ו' לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994
 חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996
 פרק ד' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998
 סעיף 8 לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998
 סעיף 29 לחוק מידע גנטי, התשס"א-2000
 חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957
 חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001
 חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), התשס"ב-2002
 חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006
 סעיף 5א לחוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז-1997
 סעיפים 24, 31, 32, 33, 35, 36 ו-37 לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011
 חוק איסור קבלת ביטחונות מעובד, התשע"ב-2012
 פרק ב' לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016

תוספת שלישית

(סעיפים 18(ב)(1) ו-1(ה) ו-20(א)(1))

- (1) ערעור על החלטה או קביעה לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (בפרט זה – חוק הביטוח הלאומי), כמפורט להלן:
 - (א) קביעה של דרגת נכות, דרגת אי-כושר להשתכר, מוגבלות בניידות או רמת תלות, לפי הסכם שנערך לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי;
 - (ב) החלטה של ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 123 לחוק הביטוח הלאומי;
 - (ג) החלטה של ועדה רפואית לעררים, החלטה של ועדה לעררים והחלטה של ועדה לעררים לשירותים מיוחדים, לפי סעיף 213 לחוק הביטוח הלאומי;

- (ד) החלטה של ועדה לעררים לילד נכה לפי סעיף 222(ד) לחוק הביטוח הלאומי ;
- (ה) החלטה של ועדה לעררים לעניין מצב תפקודי לפי סעיף 230ב לחוק הביטוח הלאומי ;
- (2) ערעור על החלטה של ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 7 לחוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992 ;
- (3) ערעור על החלטה של ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 5(ד) לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970 ;
- (4) ערעור על החלטה של המוסד לביטוח לאומי בדבר תשלום קצבה חודשית לפי סעיף 7א לחוק לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס), התשנ"ג-1992 ;
- (5) תובענה לפי סעיף 6 לחוק המסייעים לנטרול תוצאות אסון צ'רנוביל, התשס"א-2001 ;
- (6) ערעור על החלטה של ועדת ערעור לפי סעיף 17(ה) לחוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954 ;
- (7) ערעור על החלטה של ועדה רפואית לפי סעיף 14(ב) לחוק לפיצוי נפגעי גזות, התשנ"ד-1994 .
- (8) תובענה לפי סעיף 5 לחוק שירותי רווחה (זכויות נשים ששהו במקלט לנשים מוכות), התשע"ג-2012 .

תוספת רביעית

(סעיפים 18(ד) ו-1(ו) ו-20(ב))

- (1) לבדוק אם כתבי הטענות ערוכים כדין ;
- (2) להתיר תיקון כתבי טענות או להורות על כך ;
- (3) לערוך רשימת הפלוגות ;
- (4) לקבוע את שלבי הדיון בתובענה ואת הסדר שבו יתבררו שאלות שבעובדה ושבמשפט ;
- (5) ליתן צווים לעיקול נכסים או לעיכוב יציאה מן הארץ ;
- (6) ליתן פסק דין במעמד צד אחד בתובענה שנתבע אינו מתגונן בה או ליתן החלטה במעמד צד אחד בבקשה שמשיב אינו משיב לה, כנגד אותו נתבע או משיב, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי, וכן לבטל פסק דין או החלטה שניתנו כאמור ;
- (7) ליתן פסק דין במעמד צד אחד למחיקת תובענה או בקשה כשהתובע או המבקש אינו מתייצב לדיון, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי ;
- (8) למחוק תובענה או בקשה, על פי בקשת התובע או המבקש ;
- (9) ליתן פסק דין בנוסח מוסכם אם הסכימו בעלי הדין למתן פסק דין כאמור, אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של עניין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, וכן ליתן, לבקשת בעלי הדין, תוקף של פסק דין להסדר פשרה שעשו ביניהם ;
- (10) להאריך, מטעמים מיוחדים שיירשמו, מועד או זמן שנקבע בחיקוק או להאריך מועד שקבע בית הדין או רשם, לעשיית דבר שבסדר דין או שבנוהג ;
- (11) להעביר הליך לבית דין אחר, אם מצא שאין הוא יכול לדון בו מחמת שאינו בסמכותו המקומית ;
- (12) לדון ולהחליט בבקשה לעיכוב ביצוע של פסק דין, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי ;
- (13) להורות כל הוראה לסדר הדין שיש בה כדי לפשט את הדיון או להקל עליו ;
- (14) לדון ולהחליט בבקשות שהוגשו עד לתחילת שלב ההוכחות בהליך, בעניינים שאינם מנויים בתוספת זו, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי ובבקשות לדחייה על הסף ;
- (15) נוסף על האמור בפרט (5), לדון ולהחליט בבקשות למתן סעד זמני, עד לתחילת שלב ההוכחות בדיון בבקשה למתן סעד זמני, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי ;
- (16) להפעיל סמכות או למלא תפקיד הנתונים לרשם בית דין לפי סעיף 27(א), ושאינם מנויים בפרטים (1) עד (15) .

תוספת חמישית

(סעיף 27(ב)(1) ו-(ב3))

- (1) חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 ;
- (2) חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 ;
- (3) חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951 ;
- (4) חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 ;
- (5) חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 ;
- (6) חוק דמי מחלה, התשל"ו-1976 ;
- (7) חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת בן זוג), התשנ"ח-1998 ;
- (8) חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת הורה), התשנ"ד-1993 ;
- (9) חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג-1993 ;
- (10) חוק דמי מחלה (היעדרות עקב היריון ולידה של בת זוג), התש"ס-2000 ;
- (11) חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001 ;
- (12) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר תשלום דמי הבראה ;
- (13) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר השתתפות מעסיק בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה ;
- (14) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר תשלום תוספת יוקר ;
- (15) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר דמי חגים ;
- (16) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר ימי אבל ;
- (17) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בעניין פנסיה.
- (18) חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), התשס"ב-2002.